

במשינה היומית:

סדר טהרות

כלים פרק כ"ד משנה יג' -
אהלות פרק א' משנה א'

בהלכה היומית:

ש"ע או"ח

סימן רמ"ה סעיף ו' -
סימן רס"ג סעיף יג'

קביעות

במשינה
ובהלכה היומית

גבורה יהודית

מפיו של ניצול השואה הרב יוסף לבקוביץ' – המשך

"...התנאים הידרדרו עוד יותר כשמונה מפקד חדש למחנה".

המפקד - שמו היה אמון גת, והוא היה מעורב גם בחיסול גטו קראקא. "מהיום שהגיע, המצב הפך מר מאוד. הוא נהג לרכוב על סוס כשהוא מלווה בכלבים אכזריים, וכאשר צעק, היו הכלבים מתנפלים על היהודים שעמדו בדרכו. פעם אחת קפץ אחד מהם גם עליי ושרט אותי. הצלחתי לברוח, אבל עד היום נותרו סימנים באצבעי. הנה, ראה. אני מכנה את הסימנים 'זכר לחורבן', הוא אומר באירוניה.

גת היה סדיסט במלוא מובן המילה, ובשל אכזריותו כונה 'הקצב מפלאשוב'. אני זוכר שעמדנו פעם, כמו בכל יום, בשתי שורות ארוכות. הוא עבר בין השורות ושלף יהודי אחד, שלמה שפילמן שמו. הוא הורה לו לעמוד בפניה ואמר: 'אינני יכול לסבול יהודי בעל הדרת פנים כזה'. היהודי הזה שילם בחייו, ואלו היו סיפורים של יום-יום".

עבודות כפייה במחנה עבודה נאצי

ר' יוסף שב לאותו סיפור שבו דרך גת את רובהו לכיוונו. "התעוררתי כמה ימים לאחר מכן במרפאה של המחנה, והרגשתי כאב חד ואיום שמפלה את כל גופי. הסתכלתי על עצמי וראיתי גוף חבול ופצוע, חבוש בתחבושות ובסמרטוטים. לא זכרתי כלום. לא הבנתי מה קרה לי, ולא ידעתי למה אני פצוע כל כך".

התברר שמאחורי הפציעה המזוהה הזאת עמד סיפור של השגחה פרטית. כמה שבועות קודם לכן, באחד הימים שבהם נתקפ ברעב נורא, הלך ר' יוסף אל הקאפו במחנה - יהודי שאולץ לעבוד עם המפקד - והציע לצחצח את מגפיו עד 'שיבריקו כמו השמש'. הקאפו ניאות. "התחלתי להגיע אליו פעמיים-שלוש בשבוע, והוא התרה בי לבוא לפני האזעקה המרכזת את כולם לעבודה. 'בשכר' עבודתי הוא היה נותן לי מעט מזון להרגיע את נפשי. "גם עכשיו, כששכבתי על המיטה, הייתי רעב מאוד ומחמות מצבי נפטרתי מחמישה ימי עבודה. החלטתי לגשת אליו. ידידתי על גלגלי הכואבות והצלחתי להגיע לצריף שלו. נקשתי על הדלת. הוא פתח וצעק בהתרגשות: 'אתה חי! אתה חי!'. אמרתי לו: 'כן, אני חי, אבל הכול כואב לי'. הוא היה מופתע ונגרש ופלט: 'אם ככה, אני הצלתי את חיך'.

"לא זכרתי מאומה, אבל כשהוא החל לספר, חלקי הפאזל התחברו במוחי. הוא אמר לי: 'כשהורה לך אמון לדרת... חשבת לעצמי: לדרת מהיכן? אבל לאט-לאט נזכרתי. אתה זוכר שהוא דרך את נשקו אליך?'. חשבת לרגע, ו... כן, נזכרתי בהחלט.

"בוא ואספר לך מה קרה מאז. הייתי שם, מאחוריו, וברגע שהוא דרך את נשקו לעבר - זיהיתי אותך, התנפלתי עליך והתחלתי להכות אותך מכות נאמנות. אתה נשכבת על פניך. אמרתי מייד לאמון: בוא תרוויח את הכדור. אתה רואה, הוא כבר מת. צעקתי לעובדי הכפייה לקחת אותך לקרמטוריום. כשאמון ראה זאת הוא הסתלק משם. בינתיים אמרתי לעובדים לקחת אותך למרפאה. והנה אתה כאן! זה נס משמיימים!"

אותו קאפו היה שליח ההשגחה העליונה להציל את חייו של ר' יוסף, אך חייו של אותו קאפו עצמו הסתיימו שם כעבור ימים מספר, בירייה מרובה של אמון גת, שחשש כי הוא יודע יותר מדי. ה"ד".

זכרם אליהנו לזכותה עם שאר צדיקי עולם. זינקום נקמת דם עבדי השופך (מבוסס על כתבה שנערכה בעיתון 'מרוח לצמא')

בפתח השער

משניות שהן מניזות!

מספרים על הגאון הקדוש רבי אלחנן וסרמן זיע"א, שנסע לאמריקה הגדולה כדי לאסוף תרומות ליישובתו.

שם, בארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות, קבוצת עסקנים נמרצת החליטה להרים הפקת ענק. הם תכננו ערב נוצץ במיוחד, שכלל נברשות קריסטל, אוכל הרבה מעבר לדמיון ולהקת מוזיקה מורחבת וראוותנית, או איך נאמר בעדינות, ערב הוללות מושלם.

כששמע על כך רבי אלחנן הוא הזדעזע ופסק: "לבטל הכול מיד!".

המארגנים כמעט התעלפו. הם זעקו בדרמטיות: "אבל כבוד הרב! הרי מדובר בהון תועפות.

כשצ'קים שמנים כאלו עולים לשמיים, איך בדיוק מתייחסים אליהם שם למעלה? ככסף שהגיע מאירוע מפוקפק או ככסף קדוש שהולך להחזקת הישיבה?"

רבי אלחנן לא התבלבל. הוא נעץ בהם את מבטו החודר וענה בחדות:

"כסף כזה בכלל לא עולה למעלה. הוא פשוט נשאר למטה!"

על אותו קו של זלזול בממון, מסופר מעשה נאה על סגנון של ישראל, הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א.

בוקר אחד עמד הרבי בקרן רחוב וראה יהודי חולף על פניו כחץ מקשת; פניו סמוקות ממרוצה, נשימתו כבדה וזקנו מתבדר ברוח, נראה כאילו כל העולם דולק בעקבותיו.

עצר אותו הצדיק ושאל בחיבה: "יהודי יקר, לאן אתה אץ בתבהלה שכזו? שמא המשיח כבר בפתח?"

היהודי, מתגנש ומתנשף, מוחה את זיעתו בשולי מעילו המאובק והפטיר בקוצר רוח: "אוי, רבי, הרי אני רודף אחר פרנסתי!"

נהרו פניו של הרבי, חיוך פשה על פניו הקדושות, והוא שאל בבת-צחוק: "אמור נא לי, יהודי יקר, שמא עלה בדעתך שהפרנסה שלך בכלל פוסעת מאחוריך, ובמרוצתך המבוהלת אינך אלא בורח מפניה?"

שני הסיפורים הללו מתחברים למסר נוקב אחד. אנחנו רצים בטריוף לעוד 'מכה' קטנה, ומוותרים בדרך על הדברים האמיתיים. קחו למשל את לימוד המשניות. כמה פעמים אדם אומר לעצמו, "אם אשב עכשיו בבית הכנסת ללמוד כמה פרקי משנה, אפסיד לקוח ואפסיד כסף!"

אבל האמת הפוכה לחלוטין. הלימוד הזה הוא הצינור האמיתי לשפע. כשאתה עוצר את מרוץ העכברים ופותח ספר, אתה לא מפסיד כלל. להפך, אתה מאפשר לברכה להשיג אותך. המשניות הופכות למניזות תוססות. מלימוד תורה מעולם לא הפסיד איש. פשוט צריך לשבת ללמוד, ולהפסיק לברוח מהפרנסה...

בכרת מול טיב

לדבבות לומדי המשנה היומית

לראש סיוע מסכת מלים

30 פרקים שנקנו בעמל ובעקבותי וטחיל אל חיל זוכים להתחיל

מסכת אהלות

המסכת השנה של סדר טהרות
ביום בט' אלול ע"ה תשפ"ו

קח לא אדם לא צאק קחלא טחיל ליום הדין
והצ"ח לרבות ללא אמת ישראל
ללא אמת ישראל

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ אביי ט"ל

מחולל המשינה וההלכה היומית:

הגה"ק רבי שלמה בן רבי חיים דוב זצ"ל

נלב ע"ה באלול תרע"ט

קבלת עלון המבחנים

ניתן לשלוח בקשה במייל Office@kviuta.org
דרך מערכת קביעות בטלפון 0722-79-4949 שלוחה 4 < 2
כמו"כ ניתן לענות על המבחנים במערכת זו או ב: kviuta.org
וכן דרך עמדות נדרים פלום וקהילות ברחבי הארץ

לשיעורים

במשנה ובהלכה היומית

24 שעות

בטלפון 0722-79-4949

וכן kviuta.org

(לקבלת העלון במייל Office@kviuta.org | מפיצים את האור: להנצחות ותרומות להצלחה לע"נ יקיריך התקשר: 072-272-2200)

עמוד ונעשה מלאכתנו' "כפה שהוא טמא מדרס, ונתנו על הספר, טהור מן המדרס, אבל טמא מדרס."

המשנה מיייר ב'כפה', שהוא מטפחת שאשה נותנת על ראשה, ולפעמים היא גם יושבת עליו, ולכן הוא מקבל טומאת מדרס, וכמו ששינונו לעיל (פכ"ד מט"ז) 'שלוש סבכות הן וכו', של לדה טמאה טומאת מדרס. אמנם שינונו שאם נתנו את הכיפה על הספר, דהיינו שגם ייחדו לכרוך בו ספר, וגם כרך בו ספר בפועל - 'אזמניה וצר ביה' (ע"י סנהדרין מ"ח א') - שוב אין הכיפה מקבל טומאת מדרס, אלא רק שאר טומאות, שאע"פ שעדיין הוא כלי לכל דבר, מכל מקום כבר אינו ראוי למדרס.

מחלוקת ראשונים אם כיפה עולה מידי טומאתו בלא שינוי מעשה

וכתב הר"ש שאע"פ שכל כלי שירד לידי טומאה 'אינו עולה מידי טומאתו אלא בשינוי מעשה' (פכ"ה מט"ז), כאן הכיפה עולה מידי טומאת מדרס אף בלא שינוי מעשה, משום שנאמר להשתמש בכיפה בתשמיש הראשון לשכב עליו, שהרי נתינה על הספר היא כמו כריכת הספר, וכיון שקדושת הספר היא חמורה שתשמישיו נגזרים (מגילה כ"ז ב'), אסור להשתמש בו תשמיש חול ולשכב עליו, ולכן נחשב כמו שינוי מעשה, וכן כתבו תוספות בשבת (נ"ה א'). אמנם תוספות בסנהדרין כתבו דמירי שמלבד שנתנו על הספר, גם עשה בו שינוי מעשה, שאם לא כן אינו עולה מידי טומאת מדרס.

וביאר במשנת רבי אהרן (טהרות ס"ז) שנחלקו בטעם שכלי שירד לידי טומאה אינו עולה מידי טומאתו אלא בשינוי מעשה, לפי תוספות צריך מעשה ממש כדי לשנותו, ולכן כל שלא עשה מעשה, נשאר בו דין קבלת טומאה כבתחילה, אבל הר"ש סובר שצריך מעשה רק כדי ששוב לא יעמוד לתשמישו הראשון, ולכן גם כשנאסר מלעשות בו תשמיש הראשון דינו כאילו נעשה בו מעשה, ששוב אינו עומד לתשמיש הראשון.

שיטת הר"ד שבטומאת מדרס לא צריך כלל שינוי מעשה

בתשובות הר"ד (ס"ז ט"ז) כתב שהדין שכלי שירד לידי טומאה אינו עולה מידי טומאתו אלא בשינוי מעשה, לא נאמר בטומאת מדרס, משום שבטומאת מדרס כל שנשתנה תשמישו, ושוב אינו עומד למשכב או למושב, אומרים ליושב עליו 'עמוד ונעשה מלאכתנו', וכלל הוא בטומאת מדרס שכל שאומרים ליושב עליו 'עמוד ונעשה מלאכתנו', אינו מקבל טומאת מדרס, כגון תיבה שפתחה למעלה, שהיושב עליה מבטל את תשמישה (פרק כ"ד מ"ד, וע' פרק כ' מ"ג).

וצריך ביאור כוונתו, שכיון שכלל הוא בדיני טומאה שכלי שירד לידי טומאה אינו עולה מידי טומאתו אלא בשינוי מעשה, גם לענין טומאת מדרס כן, שעד שנעשה בו שינוי מעשה הוא עומד לתשמישו הראשון, וגם בטומאת מדרס הכלי עומד לשיבה או לשכיבה עד שנעשה בו שינוי מעשה, וממילא אין אומרים ליושב עליו 'עמוד ונעשה מלאכתנו'.

ביאור דעת הר"ד בסברת 'עמוד ונעשה מלאכתנו'

ונראה שהר"ד כתב כן לפי שיטתו בביאור הדין שכל שאומרים ליושב עליו 'עמוד ונעשה מלאכתנו' אינו מקבל טומאת מדרס, שהנה שינונו בברייתא בבא קמא (ס"ז ב') שממה שנאמר בתורה בדין משכב, 'ממעטים משכב של גזלן - 'משכבו ולא הגזול' - ופירש רש"י (שם) שגזלן שהוא זכ שישב על משכב שגזל, לא נעשה המשכב אב הטומאה של משכב הזב, והוא הדין לכל אדם שישב על משכב שאינו שלו שלא ברשות הבעלים, עיי"ש, וביאר התוספות רי"ד שם לפי פירוש זה - וכן ביאר הראב"ד (ת"כ פ' מצורע פ' זבים פרשת ב' אות ו') - שהיושב על משכב שאינו שלו, בעל המשכב יאמר לו 'עמוד ונעשה מלאכתנו' כדי שיוכל לישב בעצמו על המשכב, ולכן אינו מקבל טומאת מדרס.

ומבואר שהסברא של 'עמוד ונעשה מלאכתנו' אינה סימן שהכלי אינו עומד לשיבה, שודאי משכב הגזול עומד לשיבה ולשכיבה, ורק לא לשיבה של אדם זה שישב עליו עכשיו, אלא הסברא של 'עמוד ונעשה מלאכתנו' היא שאין בכחו של אותו מעשה ישיבה לעשות את המשכב למשכב הזב, כיון שאותו מעשה ישיבה אינו ראוי שייעשה.

ולכן סובר הר"ד שבדין טומאת מדרס לא שייך לומר הכלל שכלי שירד לידי טומאה אינו עולה מידי טומאתו אלא בשינוי מעשה, שכלל זה הוא בדין הכלי שהוא נשאר בדינו הראשון, אבל בטומאת מדרס כל שהמעשה ישיבה אינו ראוי שייעשה, אין בכחו לעשות משכב הזב, ולכן כל שנשתנה תשמישו של הכלי ואינו ראוי כלל לישב עליו, אף אם לא נעשה בו שינוי מעשה, מכל מקום לא שייך שייעשה משכב הזב, משום שישביה עליו אינה ראויה שייעשה לפי התשמיש החדש של הכלי, ולכן אין בכחה לעשותו משכב הזב.¹

דעת הר"ש ותוספות בסברת 'עמוד ונעשה מלאכתנו'

והר"ש ותוספות שסוברים שאף בטומאת מדרס צריך שינוי מעשה, סוברים שהסברא של 'עמוד ונעשה מלאכתנו' היא סברא בתשמישו של הכלי, שכל שאומרים ליושב 'עמוד ונעשה מלאכתנו', סימן הוא שהכלי אינו עומד לשיבה, וכיון שאין כלי עולה מידי טומאתו אלא בשינוי מעשה, לא נשתנה ייעודו עד שנעשה בו מעשה [לפי תוספות בסנהדרין], או עד שאינו עומד לשיבה [לדעת הר"ש].

¹ גם רש"י במנחות (כ"ד ב') סובר בזה כהר"ד, ואתי שפיר לשיטתו בדין 'משכבו ולא הגזול'.

זמן
אלול

בחודי הישיבות ואברכי הכוללים
נכנסים בסילודין אל תוככי
היכלות התורה לקראת 'זמן אלול'
בהכנה קדושה של לימוד התורה
בלהב אש קודש - לימי החמשים
והרצין

על גדל ושוב עעלת יעים
אלו בעצער שלפענכם

הגה"צ רבי אריה שבת צ"ל על לא חרבה ירושלים אלא בשביל שהחילו בה את השבת

- מוגש לרגל לימוד הלכ' שבת בסדר הלימוד של ההלכה היומית -

"...העולם מעלה בהשגחה פרטית מדוקדקת, הן ברמה האישית והן ברמה הציבורית.

לפני תקופה הציקה לתושביה החרדים של שכונת רמות תופעה מטרידה: מידי ליל שבת נשמעו מגעונית מורחצות וקולות ירי שהגיעו מכיוון הכפרים הערבים בסביבה. אפשר לנתח את התופעה ולומר שהיא קשורה לגורמים מדיניים, פוליטיים וחברתיים, אבל מי שיועד שהעולם אינו הפקר, זוכר ש"לא חרבה ירושלים אלא בשביל שהחילו בה את השבת" (שבת קט"ב).

"חללו בה את השבת" אין הכוונה דווקא לעשיית מלאכות בשבת; די בכך שעושים את השבת חלוץ כדי שתחשב כמחוללת. אם מנחת השבת מופרעת על ידי הערבים, אותה הוא שאנו עצמנו איננו נהנים מספקי שלא תנעה חולין!

בילדותי זכיתי לשמוע את שיעורו של מרן ה"חזון איש" זי"ע מידי ליל שבת בביתו. לאחר השיעור היינו יוצאים יחד עם ה"חזון איש" לטייל ברחוב המבוקה כיום רחוב חזון איש. כשהיינו רואים מרחוק פנסים מכונת, ה"חזון איש" היה מסתובב כדי לא לראות חילול שבת. תוך כדי כך הוא היה מפרט: "מסתמא זה לא יהודי, יהודי אינו מחלל שבת".

כשהמכונות היתה וברכת לידיו, כל גופו של ה"חזון איש" היה רועד. הוא היה אומר בהתרגשות: "שבת... שבת... שבת!" כדי שיחסלו לקדושת השבת לא יתענעם!

בשעתו, גרתי בסביבה מעורבת, שהתערור בה גם משפחות חילוניות רבות. השבעים בדירה שמעלי היו משחקים בקלפים עד שתיים או שלוש לאחר חצות מידי ליל שבת. המשחקים האלה לא היו שקטים ולא עדינים, כל הסערה הזאת התחוללה מעל הראש שלנו, בשעה שאנחנו יושבים לסעודת שבת. הרגשתי שאני מוכרח לחזק את קדושת השבת אצלי בבית, והבאתי אורחים שחיוקו אצלנו את האוירה. הם היו מפעילים מעל הראש על "פול ווליום", ואני האורחים היינו שרים ומורות שבת על "פול ווליום".

מי שולט פה במדינה? לא היהודים, אלא החטאים של היהודים. ואם היהודים רוצים להתגבר על אויביהם, יש להם עצה אחת: "לו עמי שומע לי ישראל בדרכי יחלם, כמעט אויביהם אכנעו ועל צריהם אשיב ידי" (תהילים פא, טז-ט).

איפה הם עמי הארץ של פעם?

החכם מעביר לילדיו שהשבת היא יום של קדושה והתעלות, יום של שמחה ותחושות קודש. כך הוא משעבד אותם לשבת בצורה נעימה, שיוצרת בהם חשק להמשיך את המורשת הזו בשמחה. לא כך מי שמוסדר לבנו שיסבת היא יום קשה, אסור ואסור - לא יפלא אם הם לא יאהבו את היום הזה.

בכל אופן, העיקרון נשאר אחד: הנפשות צריכות להשתעבד לתורה!

ואם כבר הזכרנו את יום השבת - איפה הם עמי הארץ של פעם? כידוע עם הארץ אינו מי שלא יודע ללמוד. הוא יכול להיות חתן התנ"ך, חתן המשנה, ואפילו חתן הגמרא... הבעיה שלו שהוא שקרן, אי אפשר לסמוך עליו לעניין מעשיות. אפילו אם יאמר שנישור - לא סומכים עליו. הוא אינו מודקדק במעוות, ולכן אינו נאמן.

ועל אותו עם הארץ אומרים חז"ל, שבשבת הוא נאמן על המעשיות, ואם יאמר בשבת שנישור - סומכים עליו. הטעם לכך הוא שאימת שבת עליו. בשבת הוא מפחד לשקר. עד כדי כך שבת היא יום של קדושה.

נז' היכן הם עמי הארץ של פעם, שבשבת הם היו מופתים לשקר, רק כאשר עם ישראל ילך בדרכך, יש הבטחה שהאויבים ינצחו מידי!"

(קטעים מלוקטים מתוך אריה שאג - בין המצרים ופרשת וילך)

וכאן, זעק המשגיח "הבה, לכל הפחות, ניקח את המטאטא ביד! נתחיל לעשות משהו! נגלה רצון לטאטא את ערימות השלג שהצטברו לנו על הלכ' הבה נקבל על עצמנו איוושהי קבלה קטנה שאיתה נוכל לבוא ליום הדין!" רבות!

שכל אחד ואחד יקבל על עצמו איוושהי קבלה. ומי שכבה ב"ה, שומר על קבלות שקיבל על עצמו - יראה להוסיף להתחזק, ולקבל על עצמו קבלה נוספת. העיקר שנבוא עם "משהו ביד", שנוכל לבקש מהקב"ה: "כתבנו בספר החיים להעניך אלוים חיים".

במה הפתיע הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל את הבחורים?

הרי לכם סיפור שלא סופר מעודו. את הדברים שמענו מפי הרה"ג רבי יעקב בייפוס, מחבר סדרת הספרים המופלאה "לקח טוב", ומי שזכה לציוץ מים על ידיו של המשגיח מרן הגה"צ רבי אליהו לאפיאן זצ"ל בבישיבת כפר חסידים. ר' אלי, מספר הגר"י בייפוס, היה נוהג לומר את שיחותיו בשבת, לאחר סעודה שלישית, לפני תפילת ערבית.

בשנת-חייו האחרונה עזב את הישיבה ועבר לשכונת 'בית וגן' בירושלים (וראה הישיבה, מרן הגר"א מיישקובסקי זצ"ל, המליץ על כך בהספדו את הפסוק: 'קני יהיה לביתו שנה אחת'). זמן קצר לפני כן, הדיינו כשנה וחצי לפני פטירתו, עלה המשגיח לבימה כדי למסור את שיחתו, ולפני-כן הפתיע את הבחורים בהודעה קצרה. "אני רוצה לבקש עכשיו דבר-מה מהקב"ה, והנני מבקש מה'עולם' שיענה אמן על כך".

הבחורים בישיבה תמחו מאדו על ההודעה, ולא ידעו מה מתעתד המשגיח לבקש. רבי אליהו לא השאיר את הבחורים בפליאה זמן רב. "אני מבקש מהקב"ה שיתן לי עוד ראש-השנה ויום-כיפור אחד" - - וכל הציבור ענה 'אמן' בקול רם - - -

הרבנית חנה ע"ה (אחותו של מרן הגר"א מיישקובסקי זצ"ל) שאלה את המשגיח, אם כבר מבקשים מהש"י, אפשר לבקש שיתנו לך עוד הרבה ראש-השנה...! למה רק פעם אחת? והמשגיח השיב לה: "בגיל הזה שבו אני נמצא, כל שנת-חיים היא מתנה, ואין זה מן הנימוס לבקש מתנות גדולות..."

למדנו עכ"פ את חשיבותם של ימי התשובה שלפנינו, ואת סגולותם, וכמה הם יכולים לתרום לנפש האדם. הרי מרן המשגיח היה אז בשיא גדולותו התורנית, והוא היה באמת אחד מאישי המוסר הגדולים שקמו לעם היהודי בדורות האחרונים! ובכל זאת הוא מבקש בתחנונים עוד ראש-השנה ויום-כיפור אחד!

(הרב משה מיכאל צורן שיחי')

הסגולה הבודדת שנשמעה

מפי מרן הגרא"י שטיינמן זצוק"ל בערוב ימיו

שמעתי דבר נפלא, מידידי העסקן הרפואי, איש החסד, הרב אליעזר קפלן שליט"א, כי לפני שנים אחדות שהה בביתו של מרן ראש הישיבה הגרא"י שטיינמן זצ"ל בעת טיפול רפואי מסוים שנאלץ לעבור, וכדי להסיח את דעתו מהכאב של הטיפול, אמר לו הרב קפלן: "ראש ישיבה! היום מתחיל הזמן בהיכלי התורה הישיבית".

למשמע הדברים חיך הרב שטיינמן חיוך רחב, והיה נרגש מאד.

לאחר דקת דומיה אמר בקול נשנק מדמעות: "תחילת הזמן הם ימים בה גדלים, כוכות התורה אפשר לפעול בה כל כך הרבה ישועות על ידי תפילה".

הרב קפלן הוסיף ואמר לי: "בשנותי האחרונות של הרב שטיינמן הייתי כמעט בן בית אצלו, ויכולתי להעיד, כי כמעט בשום פעם לא שמעתי אותו מדבר על דברים עניינים סגוליים. זו היתה אחת מהפעמים הבודדות ששמעתי אותו מדבר על מושג של סגולה..."

אכן, להתחלה יש כח מיוחד במינו!

אולם יש לדעת, כי את הסוד המופלא הזה על כח ההתחלה, מכיר היטב גם אותו מלך זקן ונסיל, היושב על מפתחי הלב ומבקש בכל רגע להפילנו במכמוריו. כשם שאנו מבינים שהלעו להתאמץ יותר בתחילת הזמן מפני סגולתו ומעלתו, גם היצר הרע עובד קשה יותר כדי לעמעם ולהחליש את ההתעוררות המתבקשת בזמן זה ולעוקרה משורשה.

יש לו במאגרו כיסויים רבים ותחפושות לרוב, בהם הוא רגיל ומומחה להשתמש כדי להכשיל את האדם. בכל פעם הוא ממלא אותו בתחושות שונות של כבדות, נחיתות, חולשה ותשישות, ושאר דמיונות שוא. או מרפה את ידיו: "בכל מקרה לא אצליח ללמוד כל הזמן", "בכל מקרה אין לי סיכוי לדעת את כל המסכת", ובכך הוא מסיטו ממילוי תפקידו.

אולם הדרך הבטוחה היא להתעלם ממנו בשלב הראשון, ולהתאמץ בכל הכח למרות הקושי הכרוך בדבר, ואין עצה ואין תבונה אחרת מלבד זה. הנסיון מורה שכאשר ממשכים הלאה כרגיל במלוא החשק והמרץ, התחושות הללו חולפות. אמנם תמיד יהיו נסיגות, אך בכל אופן הוא ירגיש הקלה מסוימת מהקושי עמו הוא התמודד בתחילה.

ההסבר ההגיוני לזה הוא, כי כאמור כל הקשיים שהיצר הרע מציב לאדם בתחילת דרכו מבוססים על דמיונות והפחדות סרק ומטרתן, להחליש את האדם ולמוסס את שאיפותיו ורצונותיו, וככל שחולף הזמן אכן מבחינים כי בכל המחשבות הללו אין כל ממשות אמיתית.

(מתוך אוצרותיהם אמלא)

א גוט'ן אלול!!

א' דר"ח אלול, מרכז השטיבלע'ך השכונתי בשעת בוקר. זה עתה הסתיים המניין הקודם ואני כבר נכנס לחדר התפילה לקראת המניין הבא.

ליד הפתח עומד יהודי מבוגר ותוך כדי קיפול הטלית שלאחר מוסף הוא מכריז ומאחל לסובביו: "א גוט'ן חודש, בתיבה וחתימה טובה". כך לאחר ולעוד אחד. בקושי נכנס אלול, עוד לא תקעו בשופר וכבר הוא מאחל כתיבה וחתימה טובה לכולם.

יהודי יקר נישא אליו מחוץ ואומר בחצי חיוך. "רבינו, עדיין ל' אב, למה אתם מכניסים את הקהל לחרדות?... תנו לאנשים להנות מהיום האחרון של בין הזמנים..."

היהודי המבוגר וירא השמים מולו נהיה כמעט חיוור. הוא הביט בתמימה ביהודי שמולו וברצונו מלאה שאל אותו: אלול מפחיד אותך? יום הדין גורם לך לחרדות? אתה יודע לאיזה חודש אהנונו נכנסים? הלא זה החודש שאני מתגעגע אליו כל השנה, לדור ה' אורי וישוע, תקיעת שופר, סליחות, כמה קרבת ה' יש בימים האלו, איזה שופר ונקיות. אני כבר משתוקק שיעני יום המחר לשמוע את השרה ואת ההכרזה של בורא כל עולמים "שובו אלי ואשובה אליכם"! שנה שלמה אני מחכה לפגוש אותו שוב, מאז מוצאי יום הכיפורים של שנה שעברה..."

המילים האלו ששמעתי ממשי באקראי היו בשבילי ה'פתיחה' הכי טובה לזמן הקדוש שהתחלנו זה לא מכבר. במשפט אחד הוא שינה לי את כל ההרגשה לימים הנפלאים האלו.

(הרב ישראל היימן - גליון דרשו)

אריה שאג מי לא ירא

הנה עומדים אנו בתחילתו של האריה שאג, כי הרי האות הראשונה מתיבת 'אריה' היא האות א' הרמוזת ל'אלול' שזה עתה נכנסו לפתחו.

שאל פעם מאן דהו את מרן רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל, מדוע כתוב אריה 'שאג' בלשון עבר, והלא הכוון הוא לומר 'שואג' בלשון הווה כי הרי פסוק זה בא ליסור ולהוכיח את עמ' לשוב בתשובה ברהוה, ולא להוכיחו על העבר.

ענהו רבי חיים: 'תתבונן קצת איזו שנה עברה עליך ועל כלל ישראל, על כל אחד ואחד לבדוק לעצמו איזו שנה עברה עליו ועל סביבתו, מי ב"ה עדיין נמצא עמו, ומי לא דאבנונו כבר לא איתנו, הרי לא חלמנו בראש השנה של שנה שעברה על מה אתה צריך לבקש בכלל, אם כן אתה רואה איזה 'אריה שאג' היה בראש השנה של השנה שחלפה, על כן נשאלת השאלה המהדהדת "מי לא ירא", איך לא תעלה על דעתך את מחשבה של הרהור תשובה, איך תסרב עתה לקבל על עצמך יראת שמים?"

אז רבותי, קעת אנו עומדים בזמן זה שעדיין אפשר למנוע את כל ה'צווחין אף קעתן', אפשר למנוע את כל העגמת נפש שהיתה מנת חלקנו בשנה שעברה ובשנים שקדמו לה. קעת שומה עלינו לנצל את הזמן כראוי, לשוב בתשובה, להתפלל ולבקש על שנה טובה ברוחניות וגשמיות.

(הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א)

חלומות של הנתיבות שלום

מרן בעל ה'נתיבות שלום' זצוק"ל סיפר פעם, כי חלם בלילה והנה עברו חלפו להם ימי הסליחות והוא לא ניצל את הזמן כלל. אמר את הסליחות כמו בול עץ, בקריות וכלי שום רגש, הכל היה אצלו יבש. הגיע ראש השנה ושוב, בעצלותו לא העביר כראוי את שני הימים הקדושים, וכך הלאה עשרת ימי תשובה, יום כיפור, ונפש עגומה עליו, מה אירע עמו, מה קרה לנפשו, מנין לו קרירות מוגזמת כזו. ולפתע התעורר משנתו ומחלומו, והנה... הוא נוכר כי היום הוא ראש חודש אלול. קעת הגיע הזמן המסוגל לנצלו כראוי.

אלול "נוסח חזון איש"

בספר 'הדור והתקופה' מביא הגאון ר' אליקים שלינגר שליט"א שאמר לו החזון"א, שבימי האלול לומד "יותר גמרא..." והיה מוסיף רבינו, שהפלא הוא, הרי החזון"א היה מתמיד גמרא, ומתי היה לו זמן להוסיף? והרבה רבינו לדבר על "התמדה גדולה" ללימוד "בחשק" בימי האלול, עד שאמר לאחר שהיה רגיל להתענות ארבעים ימי הרחמים, שלא דאג שיצום, היותו הצומות מחלישים את האדם, ומתעמע מלימודו, ואי יפסיד "אפילו דקה אחת" מלימוד התורה בגלל הצומות, כבר לא שוה הכל... ואמר לו להחליף תעניתו בלימוד תורה עם "שמירת הדיבור".

(גליון 'תפארת' פרשת ראה תשפ"ד)

ה'אויבער חכם' שלא פינה את השלג

המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל היה רגיל לספר שברוסיה היה חוק שכל בעל בית חייב לפנות את השלג מהמדרכה שליד ביתו. מי שלא פינה היה צפוי לקבל קנס כבד. אבל אנשים וזלזלו בחוק. לא היה להם כח אילוי, מאידך גיסא, לא היה להם, כמובן, כל רצון לקבל קנס... מה עשו? כל אימת שראו את הפקח מתקרב, היו ממרחים ונוטלים את המטאטא ביד... שהפקח יראה אותם עם מטאטא ביד... כביכול עומדים הם לפנות עתה את השלג...

אבל היה שם בעל בית אחד שנשאר לעמוד ולקרא עיתון... והפקח רשם לו קנס.

שאל אותו האיש: "האם אינך רואה שאצל כולם השלג נערם ואיננו מפונה? מדוע רשמת דוקא לי קנס?"

השיב לו הפקח: "כולם, לעל הפחות, נטלו את המטאטא ביד. זה מראה שיש להם נכונות לפנות אתה - אפילו את זה לא עשית!"

לע"נ
הרב רפאל שמואל יעקב
בן הר"ר משה דוב וצ"ל
נלב"ע י' אלול תשס"ו

לע"נ
ה' יהושע בן ר' אליהו ז"ל
נלב"ע י"א אלול תשס"ו

לע"נ

ר' שבתאי דוד בן ר' חיים ז"ל
נלב"ע י"ג אלול תשפ"ו

לע"נ
הרה"ח צבי בן הר"ר אהרן ז"ל
נלב"ע י"ז אלול תשפ"ו

לע"נ

רפאל בן משה ז"ל
נלב"ע י"ט אלול תשפ"ו

לע"נ
מרת חנה בת ד"ר שלום ע"ה
נלב"ע כ' אלול תשפ"ו

יצחק

לע"נ ר' משה יצחק בן ר' דוב ז"ל
נלב"ע כ"ה אלול תשס"ו

לע"נ ר' שלמה דוב בן ר' אלכסנדר יוסף ז"ל
נלב"ע ח' באדר

לע"נ
רבי יעקב יצחק הלוי בן שלמה ז"ל
נלב"ע כ"ו אדר א' תשפ"ו

הלימוד החודש מוקדש לע"נ

ר' יחזקאל בן ר' יעקב ז"ל
גלב"ע כ"ד אלול תשס"ו

וְזוּג' מִרְתַּי יְהוּדִית בַּת יִחְזָקְאֵל שְׂרָגָא הַבֶּהֱן ע"ה
נִלְב"ע י"ט בִּאֲלוּל

ולע"נ מרת אסתר בת ר' יחזקאל ע"ה
נלב"ע ה' באב

הזוכים בהגרלות:

זוכים בהגרלות מבחנים 226 - 230, 526 - 530 ובהלכה 15

ישראל צבי היזרעאלי - גני תקווה
מנחם רובינשטיין - ירושלים
יהושע שווימער - ירושלים
צבי מוזסון - בית שמש
שמואל נוסבוים - בית שמש

יוסף חיים דינספרטיג - בני ברק
ישעיהו חזן - ירושלים
אליעזר לומברד - מודיעין עילית
נתנאל פרוינד - ביתר עילית
יעקב משה לוריא - חיפה
חזקיהו שבתאי כהן - ירושלים

ביום א' כ"ו אב התחלנו הלכות שבת

בסדר הלימוד של ההלכה היומית

הַצֵּלָה לְעוֹד הַיּוֹם אֶל אֶמְלֵנוּ יִשְׂרָאֵל וְחַלְכָּהּ לְדַעֲתָהּ הַכּוֹת שְׂמֵת לָא מוֹרִיין

בס"ד יצא לאור

לוח המשנה וההלכה היומית לשנת תשפ"ז

הופ"ז

שנת תשפ"ז

בו מופיע
סדר
הלימוד
החל
מותחילת
הלכות
שבת
כ"ו
מנחם-אב
תשפ"ו

פרשה		אלול אוגוסט - ספטמבר		משנה יומית: טהרות		הלכה יומית: שיע' אר"ח	
יום תאריך		פרק משנה		כלים - אהלות		הלכות שבת	
ו	א 14	כד יג-יד	רמה-ו	סימן	סעיף		
ז	ב 15	כד יט-טז	רמז				
ח	ג 16	כד כה	רמז				
ט	ד 17	כה ב-ג	רמז				
י	ה 18	כה ד-ה	רמח				
יא	ו 19	כה ו-ז	רמח-ט				
יב	ז 20	כה ח-ט	רמט-נ				
יג	ח 21	כו א-ב	רנ-א				
יד	ט 22	כו ג-ד	רנב				
טו	י 23	כו ה-ו	רנב				
טז	יא 24	כו ז-ח	רנב-ג				
יז	יב 25	כז ט-א	רנג				
יח	יג 26	כז ב-ג	רנד				
יט	יד 27	כז ד-ה	רנד				
כ	טו 28	כז ו-ז	רנד				
כא	טז 29	כז ח-ט	רנה				
כב	יז 30	כז י-יא	רנו-ז				
כג	יח 31	כז כח	רנו				
כד	יט 1	כח ב-ג	רנו				
כה	כ 2	כח ד-ה	רנח-ט				
כו	כא 3	כח ו-ז	רנט				
כז	כב 4	כח ח-ט	רנט-ס				
כח	כג 5	כח כט	רס-א				
כט	כד 6	כט ב-ג	רסא-ב				
ל	כה 7	כט ד-ה	רסג-ג				
א	כו 8	כט ו-ז	רסג				
ב	כז 9	כט ח-א	רסג				
ג	כח 10	כט ב-ג	רסג				
ד	כט 11	ד א	רסג				

להזמנת הלוח או לבירור על מוקד פאנורמה,

חייג: 0722-79-4949 שלוחה 3.

לקבלת לוח במייל, נא לשלוח בקשה למייל: office@kviuta.org